

NOTA VAN TOELICHTING

Het onderhavige landsbesluit strekt tot intrekking van het Sanctiebesluit Iran (AB 2021 no. 141).¹ Op 20 juli 2015 heeft de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties resolutie 2231 (2015) unaniem aangenomen. Deze resolutie keurde het akkoord over het kernprogramma van de Islamitische Republiek Iran (hierna: Iran) van 14 juli 2015 goed na een lange reeks van intensieve diplomatieke onderhandelingen om tot een alomvattend akkoord te komen over het Iraanse nucleaire programma, het alomvattend actieplan Joint Comprehensive Plan of Action (hierna: JCPOA). Het JCPOA zou het vreedzame karakter van het Iraanse nucleaire programma garanderen en de volledige opheffing van alle sancties op nucleair gebied inhouden.

Met het Sanctiebesluit Iran is uitvoering gegeven aan VN-Veiligheidsraad resolutie 2231, voor wat betreft de relevante financiële sancties. Met ingang van 18 oktober 2023 zijn de gerichte financiële sancties (*targeted financial sanctions*) zoals die zijn vastgelegd in VN-Veiligheidsresolutie 2231 met betrekking tot Iran niet meer van toepassing. In dat kader wordt verwezen naar paragraaf 6 (c), (d) en (e) van bijlage B van resolutie 2231. De geconsolideerde lijst 2231 is verwijderd van de website van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties.

Ten overvloede wordt hierbij opgemerkt dat met het Interim-landsbesluit prioritaire sanctieregimes (AB 2019 no. 47)² beperkende maatregelen van de Europese Unie (hierna: EU-sancties) zijn geïmplementeerd ten aanzien van Iran, met het oog op de bevrozing van fondsen of andere vermogensbestanddelen. Met Bijlage I behorende bij het voornoemde landsbesluit, is een aantal EU-sancties samengebundeld waarbij het regime van de bevrozing van fondsen of andere vermogensbestanddelen van toepassing is. Bijlage I verwijst naar verschillende landen met bijbehorende bijlagen van vermelde EU-Verordeningen en EU-Besluiten jegens personen, rechtspersonen, entiteiten of lichamen tegen wie beperkende maatregelen zijn uitgevaardigd.

¹ Zie het Landsbesluit, houdende algemene maatregelen, van 31 augustus 2021 (AB 2021 no. 141) ter uitvoering van artikel 2 van de Sanctieverordening 2006 (AB 2007 no. 24) (Sanctiebesluit Iran).

² Zie ook het Landsbesluit, houdende algemene maatregelen, van 3 september 2019 (AB 2019 no. 47) ter uitvoering van artikelen 2 en 2a van de Sanctieverordening 2006 (AB 2007 no. 24) (Interim-landsbesluit prioritaire sanctieregimes).

De Raad van de Europese Unie (hierna: de Raad) heeft besloten om de beperkende maatregelen in het kader van de non-proliferatieregeling van de Europese Unie ten aanzien van Iran te handhaven.³ De Raad is van mening dat er gegronde redenen zijn om deze sancties niet op te heffen op de overgangsdatum van 18 oktober 2023, zoals oorspronkelijk was geregeld in het gezamenlijk alomvattend actieplan (JCPOA). De Raad heeft het Besluit (GBVB) 2023/2195⁴ en de Uitvoeringsverordening (EU) 2023/2196⁵ vastgesteld met daarin een kader voor beperkende maatregelen ten aanzien van Iran, dat strookt met de bepalingen van resolutie 2231 van de VN-Veiligheidsraad en het JCPOA, aangezien Iran zijn verplichtingen in het kader van het JCPOA niet nakomt, zoals sinds 2019 door de Internationale Organisatie voor Atoomenergie wordt gemeld.

De Raad nam deze beperkende maatregelen aan voor de handhaving van de door de VN opgestelde sanctielijst met personen en entiteiten die betrokken zijn bij nucleaire activiteiten of activiteiten in verband met ballistische raketten of die banden hebben met de Islamitische Revolutionaire Garde. De Raad kwam tevens overeen de sectorale en individuele maatregelen van de EU-sanctieregeling, onder meer tegen de nucleaire proliferatie van Iran, en ook de wapen- en raketembargo's te handhaven. De dynamische verwijzing in Bijlage I van het Interim-landsbesluit prioritaire sanctieregimes bewerkstelligt dat wijzigingen van de bijlagen in de vermelde EU-Verordeningen en EU-Besluiten, dynamisch doorwerken in het voornoemde landsbesluit.

Uit het bovenstaande volgt voorts dat de intrekking van het Sanctiebesluit Iran geen financiële consequenties heeft voor het Land.

Bij de vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding van de onderhavige intrekking van het sanctiebesluit, is afgeweken van de vaste verandermomenten. Daarom is ervoor gekozen om het onderhavige landsbesluit in werking te laten treden met ingang van de dag

³ Hierbij wordt opgemerkt dat de beperkende maatregelen tegen bepaalde personen en entiteiten die zijn opgenomen in de bijlagen I en II bij Besluit 2010/413/GBVB van de Raad en de bijlagen VIII en IX bij Verordening (EU) nr. 267/2012 van de Raad zijn gehandhaafd na de overgangsdatum van het JCPOA. De namen van die personen en entiteiten zijn overgebracht van bijlage I bij Besluit 2010/413/GBVB naar bijlage II bij dat besluit van de Raad en van bijlage VIII bij Verordening (EU) nr. 267/2012 betreffende beperkende maatregelen ten aanzien van Iran naar bijlage IX bij die verordening. De datum van plaatsing van personen en entiteiten op die bijlagen is 17 oktober 2023.

⁴ Zie het Besluit (GBVB) 2023/2195 van de Raad van de Europese Unie van 16 oktober 2023 tot wijziging van Besluit 2010/413/GBVB betreffende beperkende maatregelen tegen Iran.

⁵ Zie de Uitvoeringsverordening (EU) 2023/2196 van de Raad van de Europese Unie van 16 oktober 2023 tot uitvoering van Verordening (EU) nr. 267/2012 betreffende beperkende maatregelen ten aanzien van Iran.

na die van zijn plaatsing in het Afkondigingsblad met terugwerkende kracht tot en met 17 oktober 2023. Dit betekent dat het Sanctiebesluit Iran is ingetrokken op het tijdstip van 18 oktober 2023 aangezien dit de overgangsdatum van het JCPOA is.

De minister van Algemene Zaken, Innovatie, Overheidsorganisatie,
Infrastructuur en Ruimtelijke Ordening,

De minister van Financiën en Cultuur,